

Arkeologiselle Kommissioonille.

Kun Tukholmassa kävin Praheliman rau-
noiden aiottua korjausta varten Peistinassa
sovittiin Kauppaneis J. Tikani kanssa, jonka tu-
li valvoa töitä, seuraavista toimenpiteistä:

1° että puut muureilta kaadettaisiin.

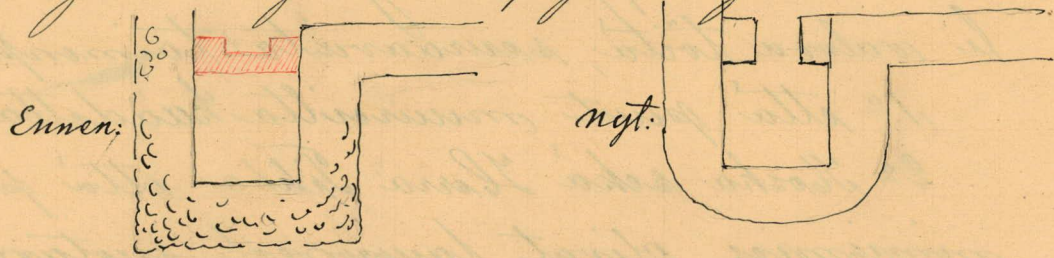
2° Koska sekä Herra Tikka että paikkakunnan
nimismies olivat lausuneet suotavaksi että rau-
niot laitettaisiin sellaiseen kuntoon, etteivät eläi-
mät rauenneiden muurien ylitse ja porttikanhois-
ta pääsisi limanpihaan, päätettiin aluksi pa-
himmassa paikossa korottaa muurit tavallisen
kivioidan korkeudeksi ja tehdä ne ulkopuolelta
pystysuuriksi. Alas pudonneet kivet olisivat
nostettavat parkoilleen ja muurien sisä- ja ul-
kopuolelta tehtävä samannäköiseksi kuin vanhat
muuriinosat, kuitenkin kalkkilaastia käyttämättä.

3° Porttiseidet olisivat piirustuksen mukaan
muurattavat tiilistä ja hamaakivistä ja

4° Kellarin seinä myös piirustuksen mukaan
muurattava tiilistä. Kaikissa tiili muurauksissa
olisi käytettävä kimmöohilla värjättyä kalkkilaastia.

Kun tammán Elokuun 11-13 p. kävin töitä
tarkastamassa olivat puut sopimukseen mu-
kaan muureilta kaadettut ja muurit korotetut
riittävään korkeuteen. Joskin vielä hyväksyjäsi-
bitä tapaa millä kiviä on muurien ladotte,
vaikka olekaan ulko- ja sisäseiväihin par-
tu aivan niin suuria kiviä, kuin muurien
seivien omistaan cheissa paikoissa näkyy,
antavat korjaukset muuten syytä mitä an-
kaimpiin muistutuksiin.

Kellarin sisäseinä joka on ollut tiilistä, ja oviavukko kynnyksellä varustettu, on tehty harmaakivistä ja kynnyksellä. Kellarin maastielle päin antavassa osassa on ollut kaksi kulmaa jotka nyt ovat pyöristetyt.

Lounaispuolisessa pätkässä muurissa on polvi, jossa yhtyvät muurin päät sivuuttavat toisiaan 2,5 metria. Tässä on muurari jätettä.

nyt ulkopuolelle rakennetta muurin kulmaa korjaamalla 2 metrin pituudelle, jotta muurin yhtymäkohhta nyt on ainoastaan 0,5 metria.

Ison ajoportin pilasterit eli pölkkyt eivät olleet tehty mitään, eikä piirustuksen mukaan eikä edes pystysuoriksi, vaan sisälläpäin kalteviksi. Mainituissa pölkkyissä oli alkuun sekaisin harmaakiviä ja tiiliä; nyt ne ovat melkein kokonaan tiilistä ainoastaan yksi pölkky harmaakivi päistään näkyvissä. Sita paitsi si muurauksessa on käytetty hienoa hilla värjättyä kalkkilaastia, kuten sopimus oli, jonka vuoksi muuraus nyt näyttää ihan uudelta.

Lopuksi on mielen ilmotettava, että toisen muuraisjäärmeksen korjauksesta varten on rikottu toista muuraisjäärmeistä. Kun näitä koillispuolisen ympäritys muuri oli korotet-

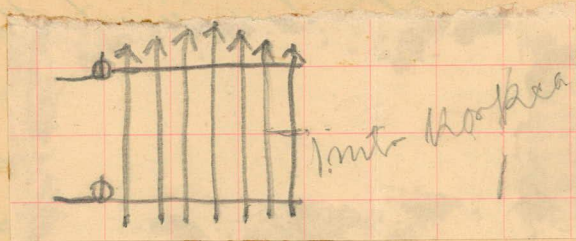
tava, ei tyydytty itse muurista raameiden
kivien paikoilleen asettamiseen, vaan otettiin
kiviä entisen asuinrakennuksen kiviäjalastakin
ja s. b. kaivosta, joka on rothossa maini-
tun kiviäalan ja muurin välillä. Seiventa-
vana asianhaaranä täytyy kumminkin mai-
nita että kaivo, jonka reunakiviä v. 1888 kai-
vattiin esille ei nyt ollut selvään näkyvässä,
syytä että paikkakuntalaisten pyynnöstä
itse heti kaivaukseni jälkeen sen täy-
tätin, jottei elukat, jotka täällä sanottiin
kaivon, pimeässä siihen astuisi. Kun kai-
vo sen vuoksi nyt oli vain tavallisen kivi-
koukkion kattainen, ei ole kummeksittavaa,
jos nykyiset työntekijät sen merkitystä ei-
vät älyneet. Samaa tietämättömyyttä ei
kumminkaan voinut olla rakennuksen kivi-
jalasta, joka kyllä on ollut selvä ja tun-
nettu, mutta ne verrattain harvalukuiset
piitä otetut kivet kyllä helposti voidaan jäl-
leen asettaa paikoilleen.

Syyksi kaikkeen tähän huolimatto-
muuteen ilmoitti Herra Tikka sen että muu-
rari oli liiaksi jouduttanut työtä sillä aikaa
kun hän itse kauppa-asioillaan kävi - Ruo-
piossa, ja ettei hän ollut tehnyt työtä Ti-
kan antamien ohjeiden mukaan. Kun
Herra Tikka Ruopista palattuaan huomai-
si työn epätyydyttäväksi, oli hän muurarin
palkasta pidättänyt 30 markkaa siksi kun
korjauksia Arkeologisen Toimiston puolel-
ta ottiin käyttöä tarkastamassa. Puolestani
kielsin Tikkaa maksamasta mainittua sum-
maa, ennenkun sama muurari oli per-

Kanut virheelliset paikat ja rakentanut ne
uudestaan piirustuksen mukaan. Mutta on-
nettomuudeksi si Herra Tikka, minun siel-
läi käydessäni muistanut siihen oli tämän
piirustuksen parrut, ja vasta keskivaikeilla
Syyskuuta sain häneltä myötäseuraavan
kirjekortin, jossa hän ilmoittaa piirustuksen
löytyneen. Mutta silloin jo olivat ilmat niin
pataisia ettei voinut työtä jatkaa. Seulon sen-
vuoksi parhaaksi jättää koko korjaustyön jat-
tamisen ensi kesään.

Olen tosin siinä vakaumuksessa että
Herra Tikka on parasta tarkoittanut, mutta
kuten ylläolevasta käy esille, on hänellä niin
paljon muita töitä, ettei ole joutunut kel-
vollisesti valvomaan puheenolaisia korjaus-
ta ja on liian paljon luottanut työntekijän
arvostelukykyyseen.

Ajo Porttien ehdotti Herra T. 1 metrin
korkeiset ohkaisista rautakanqista tehdyt
kaksinkertaiset ovet, pieniin portteihin yh-
sinkertaiset sitä mallia jota hänen ohjel-
la päätetty kysäpuirros osoittaa.

Kun muurauksessa oli jonkun ver-
ran liikuttettu maan eli soratäytettä ajo-
portin lämpöpuolisen pielismuurin päällä,
oli bura portin aukkoon paini auvennut
vanha kolo, eli hirsensija, joka osoittaa
että porttikäytävän päällä alkuaan on
ollut ainakin yksi, vaan luultavasti useam-

ypäkirin kirjia vaakasuurassa asemossa ja
kenties kannattaneet jonkunlaista vartiakop-
pia portin yläpuolella. Sellaisen almas-
sa oli muinoin käy selväksi Praha-linnan
voudin kirjeistä Pietari Prahalle v. 1656 ja 1664
joissa selvään kerrotaan tuosta "porttikama-
rasta". Otteita noista kirjeistä on tohtori
P. Nordmann hyväntahtoisesti jättänyt ja
litan ostamaan.

Helsinki Marraskuun 8 p. 1902.

Galen Apperly